

LAUSUNTO

23.10.2025

Suomen Metsästäjäliitto / Kainuun piiri ry

Erärannantie 2
74390 Laakajärvi

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: Lausuntopyyntö Dnro VN/23031/2025

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain muuttamisesta

1. Yleiset huomiot

Suomen Metsästäjäliiton Kainuun piiri ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi metsästyslain muuttamiseksi. Pidämme tärkeänä, että suden kannanhoidollinen metsästys mahdollistetaan nyt, kun lajin suojelustatus on EU:ssa siirtymässä liitteestä IV liitteeseen V. Esitys sisältää monia kannatettavia lähtökohtia, mutta esitämme seuraavat täsmennykset ja korjaukset, jotka ovat Kainuun alueen ja koko maan kannalta välttämättömiä.

2. Kiintiömetsästys myös muille suurpedoille

Lakimuutoksen tulee luoda perusta kiintiöpohjaiselle metsästykselle kaikille suurpedoille, ei ainoastaan sudelle. Karhun ja ilveksen osalta vastaava järjestelmä mahdollistaa tasapainoisen kannanhoidon, jossa petolajien välinen kokonaisvaikutus riistakantoihin ja maaseutuelinkeinoihin otetaan huomioon. Kainuussa tämä on erityisen tärkeää, sillä alueella esiintyy kaikkia suurpetoja, ja niiden kantojen hallinta edellyttää yhtenäistä ja johdonmukaista mallia.

3. Suden suojelun viitearvo ja populaatiomalli

Suden suojelun viitearvon laskentaperusteet tulee kirjata lakiin Franklinin mallin mukaisesti. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO 2020:29 katsonut, että noin 150 yksilön susikanta on elinvoimainen. Luonnonvarakeskuksen nykyinen laskentamalli, joka perustuu oletukseen kahdesta erillisestä populaatiosta, ei vastaa todellisuutta: Suomen susikanta muodostaa yhden populaation, johon kohdistuu jatkuvaa geenivirtaa Venäjän puolelta. Tämä on erityisen havaittavaa Kainuussa ja itäisessä Suomessa. Elinvoimaisuuden arvioinnissa tulee ottaa huomioon tämä geneettinen yhteys. Vertailukohtana voidaan käyttää Ruotsin 170 yksilön viitearvoa, joka pohjautuu samaan Franklinin malliin. Viitearvon ajankohdaksi tulee säätää syksyn kanta, koska se kuvaa paremmin todellista populaatiotilannetta kuin maaliskuun kevätlaskenta.

4. Oikeus suojella kotieläimiä ja asumuksia

Lakiin tulee lisätä pykälä, joka turvaa oikeuden suojella kotieläimiä ja ihmisasumuksia suurpedoilta ilman sanktioseuraamuksia. Kyseessä on oikeudellinen perusta tilanteissa, joissa suurpeto uhkaa kotieläimiä tai lähestyy asutusta, ja toiminta olisi sallittua ilman erillistä lupaprosessia. Tämä olisi linjassa Ruotsin mallin kanssa ja parantaisi maaseudun turvallisuuden tunnetta.

5. Metsästyksen osallistuvien määrä

Lakitekstiin ei ole tarpeen sisällyttää rajoitusta metsästyksiin osallistuvien henkilöiden määrästä.

Vastuu metsästyksen turvallisesta ja lainmukaisesta johtamisesta kuuluu metsästyksen johtajalle, joka määrittelee tarvittavan henkilöstön ja varajohtajat tilanteen mukaan. Lainsäädäntöön kirjattu kiinteä rajoitus olisi käytännön kannalta tarpeeton ja vaikeasti valvottava.

6. Suurpetojen seuranta ja DNA-näytteiden resursointi

Suurpetokantojen seurannan luotettavuus on ratkaisevaa kestävän metsästyksen ja päätöksenteon kannalta. Lakiin tai sen perusteluihin tulee kirjata velvoite turvata riittävä rahoitus ja resurssit Luonnonvarakeskukselle (Luke) suurpetojen seurantaan, erityisesti DNA-näytteiden analysointiin. Nykyinen näytemäärä ei ole riittävä uusien reviirien ja yksilömäärien varmentamiseksi. Kokemukset aiemmilta kausilta osoittavat, että kun näytemäärää lisättiin ministeriön lisämäärärahalla ja Metsästäjäliiton keräyskannustimilla, kanta-arvion luotettavuus parani merkittävästi.

7. Yhteenveto

Esitämme, että metsästyslain muutosta viimeisteltäessä:

- kiintiömetsästys ulotetaan kaikkiin suurpetoihin,
- suden viitearvo ja populaatiomalli korjataan Franklinin mallin mukaisiksi,
- syksyn kanta otetaan viitearvon vertailuajankohdaksi,
- oikeus kotieläinten suojelemiseen turvataan lailla,
- metsästäjien määrää ei rajoiteta lakitasolla, ja
- suurpetojen seurannan resursointi varmistetaan pitkäjänteisesti.

Kajaani 23.10.2025

Suomen Metsästäjäliitto / Kainuun piiri ry

Harri Käsmä

Puheenjohtaja